

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ
ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ**

◆ **ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ** ◆

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος θείας μετέσχε μοίρας, πρῶτον μὲν διὰ τὴν τοῦ θεοῦ συγγένειαν ζῶν μόνον θεοὺς ἐνόμισε θεοὺς, καὶ ἐπεχείρει βωμούς τε ἰδρύεσθαι καὶ ἀγάλματα θεῶν ἔπειτα φωνὴν καὶ ὀνόματα ταχύ διηρθρώσατο τῇ τέχνῃ, καὶ οἰκῆσεις καὶ ἐσθῆτας καὶ ὑποδέσεις καὶ στρωμνάς καὶ τὰς ἐκ γῆς τροφάς ἤϋρετο. Οὕτω δὴ παρεσκευασμένοι κατ' ἀρχάς ἄνθρωποι ὄκουν σποράδην, πόλεις δὲ οὐκ ἦσαν ἀπώλλυντο οὖν ὑπὸ τῶν θηρίων διὰ τὸ πανταχῇ αὐτῶν ἀσθενέστεροι εἶναι, καὶ ἡ δημιουργικὴ τέχνη αὐτοῖς πρὸς μὲν τροφὴν ἱκανὴ βοηθός ἦν, πρὸς δὲ τὸν τῶν θηρίων πόλεμον ἐνδεής - πολιτικὴν γὰρ τέχνην οὕτω εἶχον, ἥς μέρος πολεμική - ἐζήτουν δὴ ἀθροίζεσθαι καὶ σώζεσθαι κτίζοντες πόλεις ὅτ' οὖν ἀθροισθοῖεν, ἠδίκουν ἀλλήλους ἅτε οὐκ ἔχοντες τὴν πολιτικὴν τέχνην, ὥστε πάλιν σκεδαννύμενοι διεφθείροντο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- 1. Οὕτω δὴ παρεσκευασμένοι ... πάλιν σκεδαννύμενοι διεφθείροντο :** Να μεταφράσετε στη νέα ελληνική το παραπάνω απόσπασμα.
Μονάδες 10
- 2. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος θείας μετέσχε μοίρας, ... ἀγάλματα θεῶν :** Με ποιο τρόπο ο ἄνθρωπος συμμετείχε στη μοίρα των θεῶν; Να συσχετίσετε αυτή την άποψη του Πρωταγόρα με τις γενικότερες περί θεῶν αντιλήψεις του.
Μονάδες 15
- 3. Να περιγράψετε και να αιτιολογήσετε τα προβλήματα που αντιμετώπιζαν οι ἄνθρωποι πριν και μετά από τη δημιουργία πόλεων. Να συγκρίνετε τη σοφιστικὴ θεώρηση με την άποψη του Πλάτωνα για το ίδιο θέμα.**
Μονάδες 15
- 4. Πώς περιγράφει ο Πλάτωνας στο πρώτο μέρος του διαλόγου Πρωταγόρας τους σοφιστές Πρόδικο, Ιππία και Πρωταγόρα;**
Μονάδες 10

5. α) Για τις ακόλουθες λέξεις του πρωτοτύπου να γράψετε ένα ομόρριζο επίθετο (απλό ή σύνθετο) στη νέα ελληνική γλώσσα :

- βομούς :
- γής :
- τέχνη :
- σώζεσθαι :
- ἔχοντες :

Μονάδες 5

β) Να συνδέσετε κάθε ρήμα της Α' στήλης με το συνώνυμό του στη Β' στήλη. Δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν.

Α' στήλη	Β' στήλη
1. ἐπιχειρῶ	α) βλάπτω
2. ἰδρύω	β) διαφθείρομαι
3. ἀδικῶ	γ) διασφίζομαι
4. ἀπόλλυμαι	δ) ἀναλαμβάνω
5. ἀθροίζομαι	ε) σκεδάννυμαι
	στ) συνάγομαι
	ζ) θεμελιῶ

Μονάδες 5

◆ ΛΙΛΙΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ◆

ΠΛΑΤΩΝΟΣ Πολιτεία Α', 330 d-e

Ὅ, ἢ δ' ὅς, ἴσως οὐκ ἂν πολλοὺς πείσαιμι λέγων. Εὖ γὰρ ἴσθι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὅτι, ἐπειδάν τις ἐγγύς ἢ τοῦ οἴεσθαι τελευτήσῃν, εἰσέρχεται αὐτῷ δέος καὶ φροντίς περὶ ὧν ἔμπροσθεν οὐκ εἰσήει. Οἱ τε γὰρ λεγόμενοι μῦθοι περὶ τῶν ἐν Ἄϊδου, ὡς τὸν ἐνθάδε ἀδικήσαντα δεῖ ἐκεῖ διδόναι δίκην, καταγελῶμενοι τέως, τότε δὴ στρέφουσιν αὐτοῦ τὴν ψυχὴν μὴ ἀληθεῖς ὦσιν· καὶ αὐτός - ἦτοι ὑπὸ τῆς τοῦ γήρωσ ἀσθενείας ἢ καὶ ὡσπερ ἤδη ἐγγυτέρω ὧν τῶν ἐκεῖ μᾶλλον τι καθορᾶ αὐτά - ὑποψίας δ' οὖν καὶ δείματος μεστός γίγνεται καὶ ἀναλογίζεται ἤδη καὶ σκοπεῖ εἴ τινά τι ἠδίκησεν. Ὁ μὲν οὖν εὐρίσκων ἑαυτοῦ ἐν τῷ βίῳ

πολλά ἀδικήματα καὶ ἐκ τῶν ὕπνων, ὥσπερ οἱ παῖδες, θαμὰ ἐγειρόμενος
δειμαίνει καὶ ζῆ **μετά** κακῆς **ἐλπίδος**. τῷ δὲ μηδέν ἑαυτῷ ἄδικον
συνειδότι ἠδεῖα ἐλπὶς αἰεὶ πάρεστι καὶ ἀγαθὴ γηροτρόφος, ὡς καὶ
Πίνδαρος λέγει.

- **στρέφω** = βασανίζω, ταλαιπωρῶ
- **ἢ γηροτρόφος ἐλπὶς** = ἡ ἐλπίδα που συντηρεῖ τα γηρατειά, σύντροφος στα γηρατειά.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε στη νέα ελληνική το παραπάνω απόσπασμα.

Μονάδες 20

2. Να απαντήσετε στα ακόλουθα ζητούμενα:

ἴσθι : το πρώτο πληθυντικό πρόσωπο στην υποτακτική του Ενεστώτα

τις : την ονομαστική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος

τελευτήσιν : το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο στην ευκτική του Ενεστώτα της ίδιας φωνής

φροντῖς : την αιτιατική ενικού

διδόναι : το τρίτο ενικό πρόσωπο στην οριστική του Παρατατικού της ίδιας φωνής

στρέφουσιν : το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο στην οριστική του Παρακειμένου της άλλης φωνής

τοῦ γήρωσ : τη δοτική ενικού

καθορᾷ : το δεύτερο ενικό πρόσωπο στην προστακτική του Αορίστου της ίδιας φωνής

οἱ παῖδες : την κλητική ενικού

ήδεϊα : την ονομαστική πληθυντικού στο συγκριτικό βαθμό του επιθέτου στο γένος που βρίσκεται

Μονάδες 10

3. α) Να αναγνωρίσετε τη συντακτική λειτουργία των παρακάτω όρων:

ἀληθεῖς, ὄν, δείματος, τι, μετὰ ἐλπίδος.

Μονάδες 5

β) «Ὁ ἴσως οὐκ ἂν πολλοὺς πείσαιμι λέγων»: Να εξαρτήσετε την παραπάνω πρόταση από τη φράση «Κέφαλος ὄρετο».

Μονάδες 2

γ) **λέγων :** Να αναλύσετε τη μετοχή στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση.

Μονάδες 3

Τύχη ἀγαθῇ!

ΟΡΟΣΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ - ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ

Σαομπάνη Ειρήνη

ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 11 -- ΠΕΙΡΑΙΑΣ -- ΤΗΛ. 210-4224752
ΑΝΑΠΑΥΣΕΩΣ 81 - ΚΕΡΑΤΣΙΝΙ - ΤΗΛ. 210-4612555

ΟΡΟΣΗΜΟ